



پشت‌پرده مواضع ایران و سه کشور اروپایی در نیویورک

گفت‌وگوی وزیر امور خارجه ایران با همتایان اروپایی اش (آلمان، فرانسه و انگلیس) در حاشیه مجمع عمومی سازمان ملل، نه‌یک گفت‌وگوی معمولی، بلکه نمایشی از یک شکاف عمیق راهبردی در بحبوحه یک بن‌بست چندوجهی است. این گفت‌وگو در شرایطی صورت می‌گیرد که توافق برجام عملاً در آستانه فروپاشی کامل قرار دارد و تحولات منطقه‌ای، معادلات امنیتی را دگرگون کرده‌است. تحلیل این ملاقات نیازمند واکاوی لایه‌های پنهان مواضع دو طرف است.

الف: بازگشت به قطعنامه‌های تحریمی: پروژه‌ای تحت فشار آمریکا واسرائیل

ایران به طور سیستماتیک در حال تغییر چارچوب از یک «اختلاف فنی- حقوقی» به یک «تقابل سیاسی- امنیتی» است. ایران سه هدف را دنبال می‌کند:

- مشروعیت‌زدایی از مواضع اروپا: ارائه تصویری از اروپا به عنوان بازیری فاقد استقلال عمل که تصمیماتش نه‌بر اساس منافع خود، بلکه توسط بازیگران ثالث (آمریکا واسرائیل) دیکته می‌شود.
- شکاف موجود میان اروپا و آمریکا با نشان دادن اینکه اروپا در دام «سیاست‌های تندروانه» اسرائیل و جمهوری خواهان افتاده‌است.
- هر گونه اقدام تقابلی ایران در آینده در چارچوب «مقابله با پروژه تحریم‌سازی» توجیه می‌شود.

ب: وضعیت بی‌سابقه برنامه هسته‌ای ایران و درخواست مدالیته جدید از آژانس

ایران هوشمندانه از حملات به تأسیساتش به عنوان یک «نقطه عطف» استفاده می‌کند. با مطرح کردن «ایمنی و امنیت» به عنوان یک اولویت و «مدالیته جدید» همکاری، در پی این هاست؛
- تغییر موضوع گفت‌وگو: انتقال تمرکز از «اسنبج» به «تهدیدها علیه ایران» و تبدیل ایران را طرف متهم به طرف قربانی.
- بی‌اعتبار کردن اروپا: با اصرار بر اینکه آغازگر این همکاری باید آژانس باشد، ایران عملاً نقش سه کشور اروپایی را در این پرونده کمرنگ می‌کند و آژانس را به عنوان تنها مرجع قانونی و فنی به رسمیت می‌شناسد. این حرکت، اروپا را در موقعیت حاشیه قرار می‌دهد.

پ: ضرب‌الاجل‌های سیاسی؛ تله‌ای خودساخته برای اروپا

ایران با توصیف ضرب‌الاجل‌های اروپایی با عنوان «غیرمنطقی و بهانه‌جویانه»، بر این نکته تأکید دارد زمان، عامل فشار بر تهران نیست. این موضع نشان می‌دهد که ایران:

- احساس اضطراب نمی‌کند: تهران بر این باور است که هزینه‌های ادامه وضعیت موجود برای اروپا (به‌ویژه خطر تشدید بحران مهاجرت، بی‌ثباتی منطقه و افزایش قیمت نفت) به مراتب بیشتر از هزینه‌های آن برای ایران است.
- ایران با رد عجله اروپا، تلاش می‌کند خود را در موضعی قوی‌تر برای چانه‌زنی بر سر امتیازات آینده قرار دهد.

ت: شرط مذاکره با کشور متجاوز و موضع نسبت به آمریکا

این دو نقطه، هسته مرکزی اختلاف راهبردی را نشان می‌دهند. ایران به‌وضوح میان «مذاکره بر سر برجام» (که یک توافق چندجانبه است) و «مذاکره دو جانبه با آمریکا» (که آن را به رسمیت شناختن یک کشور متجاوز می‌داند) تمایز قائل می‌شود. این موضع نشان‌دهنده آن است که:

- اولویت ایران، رفع تحریم‌ها در ازای محدودسازی هسته‌ای است، نه عادی‌سازی روابط با آمریکا.

- تهران هر گونه گشایش در روابط با واشنگتن را منوط به تغییر رفتار آن کشور (مانند لغو تحریم‌ها) می‌داند، نه برعکس.

ث: تحلیل مواضع سه کشور اروپایی با خوانش بین خطوط

۱- فشار برای بازگشت تحریم‌ها و فعال سازی مکانیسم ماشه سرانجام اجرا خواهد شد
حرکت E3 به سمت فعال سازی مکانیسم ماشه، بیشتر از آنکه یک تهدید راهبردی باشد، نشانه‌ای از ناامیدی و ضعف است. این اقدام عمدتاً به دلایل زیر صورت می‌گیرد:
- فشار داخلی: دولت‌های اروپایی تحت فشار شدید پارلمان‌ها و افکار عمومی هستند تا در قبال همکاری ایران با روسیه در جنگ اوکراین واکنش قاطعانه‌ای نشان دهند.

- انفعال در برابر آمریکا: ناتوانی اروپا در ایجاد مکانیسم مالی مستقل (INSTEX) برای دور زدن تحریم‌های آمریکا، آن‌ها را در موضعی ضعیف قرار داده‌است. تهدید به فعال سازی ماشه، آخرین اهرم قابل استفاده برای نشان دادن «اقدام عملی» به واشنگتن است.
- تلاش برای احیای اهرم فشار: سه کشور اروپایی امیدوار است با این تهدید، ایران را به تسلیم شدن در برابر خواسته‌های خود که فراتر از موضوع هسته‌ای رفته است، وادار کند.

۲- تأکید بر «غنی‌سازی صفر»
اصرار E3 بر غنی‌سازی صفر، با وجود حملات به تأسیسات هسته‌ای، نشان می‌دهد که آن‌ها:
- به دنبال حفظ روایت اصلی هستند: تمرکز خود را بر «تهدید هسته‌ای ایران» نگه می‌دارند و نمی‌خواهند اجازه دهند موضوع به سمت «قربانی بودن ایران» تغییر کند. آن‌ها با همسویی با آمریکا با وجود همه اختلاف‌هایی که بر سر سایر موضوع‌ها دارند، می‌کوشند ایران را به پذیرش غنی‌سازی صفر و محدود سازی قدرت موشکی و مهار حضور منطقه‌ای وادار کنند.
- نگران قابلیت‌بازیابی ایران هستند: حتی با وجود آسیب‌های موقت، زیرساخت‌های دانش و فناوری ایران باقی است و سه کشور اروپایی نگران هستند که ایران بتواند به سرعت برنامه خود را از سر گیرد.
۳- شرط مذاکره با آمریکا

این شرط نشان می‌دهد سه کشور اروپایی عملاً به این درک رسیده که بدون مشارکت مستقیم آمریکا، هیچ توافق پایداری ممکن نیست. آن‌ها می‌دانند که واشنگتن کلید رفع تحریم‌های اصلی است. بنابراین، هدف نهایی سه کشور اروپایی نه نجات برجام به تنهایی، بلکه ایجاد بستری برای شروع گفت‌وگوی مستقیم میان ایران و آمریکاست.

رهبر معظم انقلاب در سخنانی تلویزیونی خطاب به مردم خط‌مشی تسلیم‌ناپذیری ایران را تبیین کردند

مذاکره در سایه تهدید، بن‌بست محض است



khamenei.ir

حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای پس از تبیین بی‌فایده بودن مذاکره با آمریکا به بیان ضررهای مهم آن پرداختند و افزودند: طرف مقابل تهدید کرده است که اگر مذاکره نکنید چنین و چنان خواهد شد. بنابراین قبول چنین مذاکره‌ای نشانه تهدیدپذیری و ترس و لرز و تسلیم ملت و کشور در مقابل تهدید است.

ایشان تسلیم در برابر تهدید آمریکا را موجب ادامه مطالبات زورگویانه و بی‌انتهای آن خواندند و بیان کردند: امروز می‌گویند اگر غنی‌سازی داشته باشید چنین و چنان می‌کنیم و فردا داشتن موشک یا ارتباط داشتن یا نداشتن با فلان کشور را دستمایه تهدید و اجبار به عقب‌نشینی می‌کنند. حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای تأکید کردند: هیچ ملت با شرفی، مذاکره همراه با تهدید را قبول نمی‌کند و هیچ سیاستمدار خردمندی آن را تصدیق نمی‌کند. رهبر معظم انقلاب وعده امتیازدهی طرف مقابل در صورت پذیرش درخواست‌هایش را دروغ خواندند و با اشاره به تجربه برجام خاطرنشان کردند: ۱۰ سال قبل قراردادی با آمریکایی‌ها بستیم که بر اساس آن یک مرکز تولید هسته‌ای مسدود و مواد غنی شده از کشور خارج یا یقین شود تا در ازای آن، تحریم‌ها رفع شود و پرونده ایران در آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به حالت عادی درآید.

حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای افزودند: البته من همان زمان به مسئولان گفتم ۱۰ سال، طولانی و به اندازه یک عُمر است؛ چرا آن را قبول می‌کنید. قرار شد قبول نکنند اما قبول کردند ولی به هر حال امروز که آن ۱۰ سال تمام شده نه تنها پرونده هسته‌ای ما عادی نشد بلکه مشکلات آن در شورای امنیت و آژانس بیشتر شد.

ایشان با اشاره به خلف وعده آمریکا در رفع تحریم‌ها، خروج آن از برجام و به تعبیر رایج هر کردن برجام با وجود انجام شدن تعهدات ایران، گفتند: طرف مقابل این گونه است و اگر با او

مذاکره و درخواست‌هایش را قبول کنید باعث تسلیم وضعف کشور و نابودی شرف ملت می‌شود و اگر هم نپذیرفتید دوباره

همان دعوا و تهدیدهای کنونی وجود خواهد داشت.

رهبر فرزانه انقلاب فراموش نکردن تجارب کشور از جمله تجربه ۱۰ سال گذشته را ضروری دانستند و افزودند: فعلاً قصد طرح مسئله‌ای با اروپا را ندارم اما طرف مقابل یعنی آمریکا در

همه چیز خلف وعده کرده و دروغ می‌گوید، گاه بی‌گانه تهدید نظامی می‌کند و اگر دستش برسد شخصیت‌های ما همچون سردار عزیز سلیمانی را ترور و یا مراکز ما را بمباران می‌کند. مگر می‌شود با چنین طوفی با اعتماد و اطمینان، مذاکره کرد و قرار

گذاشت؟ حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای تأکید کردند: مذاکره با آمریکا برای مسئله هسته‌ای و شاید مسائل دیگر، بن‌بست محض است.

ایشان البته مذاکره با آمریکا را برای رئیس‌جمهور فعلی آن مفید و مایه نمایش والقای کار ساز بودن تهدیدهایش و نشاندن ایران پای میز مذاکره دانستند و بار دیگر گفتند: اما این مذاکره برای ما ضرر محض است و هیچ فایده‌ای در پی ندارد.

رهبر معظم انقلاب در پایان سخنانشان، تنها راه علاج و پیشرفت کشور را قوی شدن در همه ابعاد نظامی، علمی، دولتی، ساختاری و سازمانی خواندند و افزودند: افراد هوشمند و صاحب‌نظران لیسوز باید راه‌های تقویت کشور را پیدا و دنبال

کنند؛ چرا که در صورت قوی شدن، طرف مقابل دیگر حتی تهدید هم نمی‌کند.

حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای توکل به خدا و توسل به ائمه اطهار(ع) برای جلب کمک الهی را ضروری خواندند و

گفتند: باید با به میدان آوردن همت ملی، کارها را پیش برد که

این کار به توفیق پروردگار انجام خواهد شد.

نظامی نبوده، اما در موضع بازدارندگی و ضربه دوم، همیشه توانمند بوده و این قابلیت هاسبب بازدارندگی دشمنان شده است. آمریکا و اسرائیل هر لحظه که ضعف ایران را ببینند، درنگ نخواهند کرد، اما ایران با توان بازدارندگی و فناوری بومی خود، همواره آماده مقابله است. او همچنین با اشاره به هم‌راستایی راهبردی میان جمهوری اسلامی ایران با روسیه و چین اظهار کرد: این دو کشور به جمع‌بندی رسیده‌اند که آسیب به ایران، آسیب مستقیم به خودشان است. شکست ایران به معنای شکست آن‌ها و پیروزی ایران به معنای کاهش هزینه‌ها و تقویت امنیت آن‌هاست. بنابراین کمک و حمایت روسیه و چین از ایران در راستای منافع مشترک و افزایش توان بازدارندگی، ماست.

این عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس در عین حال معتقد است: اخبار منتشر شده درباره ورود تجهیزات، آزمایش‌های موشکی و افزایش توان دفاعی ایران، پیام روشنی به دشمنان دارد؛ جمهوری اسلامی هیچ گاه زیر بار فشار و تهدید نخواهد رفت و توان بازدارندگی کشور، تضمین‌کننده امنیت ملی و منطقه‌ای است.

ناکامی دشمن بود و با وحدت و انسجام، مطلقاً تحت تأثیر خواسته‌های دشمن قرار نگرفت و خیابان‌ها را مملو از جمعیت یکپارچگی مستمر ملت ایران را، مشت‌ی پولادین بر فرق دشمن خواندند و با تشریح علت تسلیم نشدن ملت غیرتمند ایران در مقابل فشار و تهدید دشمن برای صرف نظر کردن از فناوری پرفایده غنی‌سازی اورانیوم، تأکید کردند: مذاکره‌ای که آمریکا از اول نتیجه آن را مشخص و دیکته کند، بی‌فایده و پر ضرر است؛ چرا که دشمن زورگو را برای تحمیل هدف‌های بعدی به طمع می‌اندازد و هیچ ضرری را هم از ما دفع نمی‌کند و این گونه مذاکرات را هیچ ملت با شرف و سیاستمدار خردمندی نمی‌پذیرد.

ایشان با اشاره به ۴۰ مدال رنکارنگ از جمله ۱۱ مدال طلای دانش‌آموزان ایرانی در رقابت‌های جهانی دو ماه اخیر گفتند: دانش‌آموزان ما با وجود جنگ ۱۲ روزه و چالش‌های ناشی از آن، در نجوم رتبه اول دنیا شدند و در رشته‌های دیگر هم رتبه‌های خوب آوردند؛ همچنان که همین استعداد باعث شد در روزهای

اخیر جوانانمان در کشتی این گونه بدرخشند و قبلاً هم در والیبال و برخی رشته‌های دیگر افتخار بیافرینند.

رهبر فرزانه انقلاب همچنین با اشاره به سالگرد شهادت شهید سیدحسن نصرالله، آن مجاهد کبیر را ثروتی عظیم برای دنیای اسلام، تشییع و لبنان بر شمرند و افزودند: ثروتی که سیدحسن نصرالله ایجاد کرد از جمله حزب‌الله، باقی و دنباله‌دار است و نباید از این ثروت مهم در لبنان و غیرلبنان غفلت کرد. حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای با گرامیداشت یاد

سرداران، دانشمندان و سایر شهیدان جنگ ۱۲ روزه، به خانواده‌های آنان، صمیمانه و از عمق وجود تسلیت گفتند و مطالب اصلی سخنان تلویزیونی خود با ملت را در سه محور متمرکز کردند: اهمیت اتحاد و یکپارچگی ملت ایران در جنگ ۱۲ روزه و حال و آینده کشور، تشریح اهمیت غنی‌سازی پرفایده اورانیوم و تبیین مواضع مستحکم و خردمندانه ملت و نظام در مقابل تهدیدهای آمریکا.

اتحاد ملت عامل ناامیدی دشمن در جنگ ۱۲ روزه

ایشان در تبیین نخستین محور، اتحاد ملت را عامل اصلی ناامیدی دشمن در جنگ ۱۲ روزه دانستند و گفتند: زدن فرماندهان و برخی شخصیت‌های مؤثر و سیله‌ای بود تا دشمن

در کشور به خصوص تهران با کمک عوامل خود آشوب و اغتشاش به پا کند؛ اگر توانست مردم را علیه جمهوری اسلامی به خیابان‌ها بکشاند و با مختل کردن امور کشور، اصل نظام را هدف قرار دهد و با نقشه‌های بعدی، اسلام را در این سرزمین ریشه‌کن کند.

حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای مشخص شدن سریع جانشینان فرماندهان شهید، استحکام و روحیه بالاتر نیروهای مسلح و اداره کشور بر نظم و ترتیب را از عوامل مؤثر در شکست دشمن خواندند، اما تأکید کردند: ملت مؤثرترین عنصر

گفت‌وگو

نگاهی به طرح دوباره ادعای واگذاری جنگنده‌های پیشرفته روسی به ایران

در انتظار سوخو

برخی هوایماها و سامانه‌ها به ایران صورت گرفته است. عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس در عین حال تأکید کرد: جزئیات و تعداد دقیق این تجهیزات بر عهده وزارت دفاع است، اما آنچه من در فضای رسانه‌ای شنیده‌ام، مربوط به سامانه‌هایی است که چین قرار است در اختیار ایران قرار دهد.

وی البته به موارد قبلی طرح ادعای واگذاری جنگنده‌های پیشرفته روسی به ایران در رسانه‌ها به‌ویژه رسانه‌های داخلی که هیچ مقام رسمی آن را تأیید نکرد و نشانه‌ای از آن هم دریافت نشد، اشاره نکرد.

این کارشناس مسائل دفاعی و امنیت در ادامه به سابقه

واقعیات این است که به جز روسیه و چین، هیچ کشور دیگری قرار نیست تجهیزات مشابهی به ایران بدهد. مواضع رسمی این دو کشور نیز نشان‌دهنده حمایت و آمادگی آن‌ها برای تقویت توان دفاعی ایران است. برخی اخبار رسانه‌ای هم از ورود این تجهیزات از سمت ارمنستان

آمریکایی پیشاپیش نتایج مذاکرات را از نگاه خود، معین و اعلام کرده مذاکره‌ای را می‌خواهد که نتیجه‌آن «تعطیل شدن فعالیت‌های هسته‌ای و غنی‌سازی در داخل ایران» باشد.

رهبر فرزانه انقلاب نشستن پشت میز چنین مذاکره‌ای را به معنای قبول دیکته، تحمیل و زورگویی طرف مقابل خواندند و افزودند: حالا او تعطیلی غنی‌سازی را گفته اما معاوضش چند روز قبل گفت ایران حتی موشک میان‌برد و کوتاه‌برد هم نباید داشته باشد یعنی آنچنان دست ایران بسته و خالی شود که اگر مورد تعرض قرار گرفت، نتواند حتی به پایگاه آمریکایی در عراق یا جای دیگر پاسخی بدهد.

ایشان این گونه توقعات و اظهارات مسئولان آمریکایی را ناشی از نشناختن ملت ایران و جمهوری اسلامی و بی‌اطلاعی از فلسفه و مینا و ممشای ایران اسلامی دانستند و گفتند: به قول ما مشهدی‌ها این حرف‌ها از دهان گوینده آن بزرگ‌تر است و قابل اعتنا نیست.

حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای پس از تبیین بی‌فایده بودن مذاکره با آمریکا به بیان ضررهای مهم آن پرداختند و افزودند: طرف مقابل تهدید کرده است که اگر مذاکره نکنید چنین و چنان خواهد شد. بنابراین قبول چنین مذاکره‌ای نشانه تهدیدپذیری و ترس و لرز و تسلیم ملت و کشور در مقابل تهدید است.

ایشان تسلیم در برابر تهدید آمریکا را موجب ادامه مطالبات زورگویانه و بی‌انتهای آن خواندند و بیان کردند: امروز می‌گویند اگر غنی‌سازی داشته باشید چنین و چنان می‌کنیم و فردا داشتن موشک یا ارتباط داشتن یا نداشتن با فلان کشور را دستمایه تهدید و اجبار به عقب‌نشینی می‌کنند.

حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای تأکید کردند: هیچ ملت با شرفی، مذاکره همراه با تهدید را قبول نمی‌کند و هیچ سیاستمدار خردمندی آن را تصدیق نمی‌کند.

رهبر معظم انقلاب وعده امتیازدهی طرف مقابل در صورت پذیرش درخواست‌هایش را دروغ خواندند و با اشاره به تجربه برجام خاطرنشان کردند: ۱۰ سال قبل قراردادی با آمریکایی‌ها بستیم که بر اساس آن یک مرکز تولید هسته‌ای مسدود و مواد غنی شده از کشور خارج یا یقین شود تا در ازای آن، تحریم‌ها رفع شود و پرونده ایران در آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به حالت عادی درآید.

حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای افزودند: البته من همان زمان به مسئولان گفتم ۱۰ سال، طولانی و به اندازه یک عُمر است؛ چرا آن را قبول می‌کنید. قرار شد قبول نکنند اما قبول کردند ولی به هر حال امروز که آن ۱۰ سال تمام شده نه تنها پرونده هسته‌ای ما عادی نشد بلکه مشکلات آن در شورای امنیت و آژانس بیشتر شد.

ایشان با اشاره به خلف وعده آمریکا در رفع تحریم‌ها، خروج آن از برجام و به تعبیر رایج هر کردن برجام با وجود انجام شدن تعهدات ایران، گفتند: طرف مقابل این گونه است و اگر با او مذاکره و درخواست‌هایش را قبول کنید باعث تسلیم وضعف کشور و نابودی شرف ملت می‌شود و اگر هم نپذیرفتید دوباره

همان دعوا و تهدیدهای کنونی وجود خواهد داشت.

رهبر فرزانه انقلاب فراموش نکردن تجارب کشور از جمله تجربه ۱۰ سال گذشته را ضروری دانستند و افزودند: فعلاً قصد طرح مسئله‌ای با اروپا را ندارم اما طرف مقابل یعنی آمریکا در

همه چیز خلف وعده کرده و دروغ می‌گوید، گاه بی‌گانه تهدید نظامی می‌کند و اگر دستش برسد شخصیت‌های ما همچون

سردار عزیز سلیمانی را ترور و یا مراکز ما را بمباران می‌کند. مگر می‌شود با چنین طوفی با اعتماد و اطمینان، مذاکره کرد و قرار

گذاشت؟ حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای تأکید کردند: مذاکره با آمریکا برای مسئله هسته‌ای و شاید مسائل دیگر، بن‌بست محض است.

ایشان البته مذاکره با آمریکا را برای رئیس‌جمهور فعلی آن مفید و مایه نمایش والقای کار ساز بودن تهدیدهایش و نشاندن ایران پای میز مذاکره دانستند و بار دیگر گفتند: اما این مذاکره برای ما ضرر محض است و هیچ فایده‌ای در پی ندارد.

رهبر معظم انقلاب در پایان سخنانشان، تنها راه علاج و پیشرفت کشور را قوی شدن در همه ابعاد نظامی، علمی، دولتی، ساختاری و سازمانی خواندند و افزودند: افراد هوشمند و صاحب‌نظران لیسوز باید راه‌های تقویت کشور را پیدا و دنبال کنند؛ چرا که در صورت قوی شدن، طرف مقابل دیگر حتی تهدید هم نمی‌کند.

حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای توکل به خدا و توسل به ائمه اطهار(ع) برای جلب کمک الهی را ضروری خواندند و گفتند: باید با به میدان آوردن همت ملی، کارها را پیش برد که

این کار به توفیق پروردگار انجام خواهد شد.

